
Istungidokument

B8-0079/2018

5.2.2018

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

inimõiguste hetkeolukorra kohta Türgis
(2018/2527(RSP))

Marcel de Graaff, Mario Borghezio, Harald Vilimsky, Matteo Salvini
fraktsiooni ENF nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon inimõiguste hetkeolukorra kohta Türgis
(2018/2527(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 6. veebruari 2018. aasta avaldust inimõiguste hetkeolukorra kohta Türgis,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Türgi sõjavägi on Põhja-Süürias Afrini linna piirkonnas alustanud ründetegevust kohalike kurdi võitlejate ja kurdide omakaitseüksuste vastu; arvestades, et ründetegevus ohustab piirkonna stabiilsust ning võib ÜRO hinnangul põhjustada uue ulatusliku pagulaskriisi, mis võib mõjutada ka Euroopat; arvestades, et teadete kohaselt on Afrini linnas juba ümber asustatud 5 000 inimest ja nad on täiesti Türgi sõjaväe meelevaldas; arvestades, et rahvusvaheline üldsus on väljendanud sõjalise operatsiooni pärast tõsist muret;
- B. arvestades, et Türgi valitsus kasutab rahvusvahelisi vahistamismäärusi Erdoğan'i režiimi vastaste jälitamiseks ning repressioonid mõjutavad üha rohkem Euroopa riike ja nende kodanikke;
- C. arvestades, et õigusriigi põhimõtte kohaldamine on alates erakorralise seisukorra kehtestamisest sisuliselt peatatud, mistõttu inimõiguste ülddeklaratsiooni tagatised enam ei kehti ning põhiõigused ei ole tagatud kellelegi, ei türklastele ega välismaalastele; arvestades, et alates 15. juulil 2016. aastal toimunud riigipöördekatsest on kinni peetud ja vangistatud suur hulk advokaate, ajakirjanikke ja kodanikuühiskonna esindajaid; arvestades, et Piirideta Reporterite andmetel on hetkel vangistatud enam kui 100 ajakirjanikku; arvestades, et rohkem kui 100 piirkonnas ja 10 provintses on valitud linnapead ja ametnikud vallandatud ning asendatud siseministeeriumi määratud isikutega; arvestades, et poliitilise opositsiooni, eriti Rahvademokraatliku Partei liikmeid kiusatakse taga ja vangistatakse;
- D. arvestades, et Türgi valitsus ja selle ametnikud mitte ainult ei represseri kristlastest vähemust, vaid kiusavad neid ka taga; arvestades, et kristlik kultuuripärand on kas tõsiselt kahjustatud või hävitatud; arvestades, et alates president Erdoğan'i ja tema Õiguse ja Arengupartei võimuhaaramist on Türgis murettekitavalt maad võtnud islami radikaliseerumine; arvestades, et Õiguse ja Arengupartei toetab Moslemi Vennaskonna ideid ja huve;
- E. arvestades, et Türgi valitsus ei tunnista endiselt Küprose Vabariigi suveräänsust, alates 1974. aastast okupeerib Türgi Küprose põhjaosa, mida rahvusvaheline üldsus ei tunnusta; arvestades, et Küprose põhjaosa kristlikku kultuuripärandit on rüüstatud ja tõsiselt kahjustatud;
- F. arvestades, et Euroopa Liit on külmutanud ühinemisläbirääkimised Türgiga; arvestades,

et Türgis võeti vastu põhiseaduse reform, mis tähendab riigi demokraatliku arengu seisukohalt selget tagasimekut; arvestades, et EL on töötamas välja tolliliitu Türgiga ning taotleb uute kõneluste pidamist;

1. nõuab, et liikmesriigid lõpetaksid viivitamata ja jäädavalt läbirääkimised Türgi ühinemiseks Euroopa Liiduga; nõuab, et lõpetataks Türgile ühinemiseelsete rahastamisvahendite eraldamine ning peatataks ELi ja Türgi vahelist tolliliitu käsitlevad läbirääkimised;
2. nõuab Türgi relvajõudude viivitamatut taandumist Süüria territooriumilt ja relvarahu kohest kehtestamist; rõhutab, et tuleb võtta kõik võimalikud meetmed, et vältida uut humanitaarkriisi; mõistab teravalt hukka Türgi sõjaväe mis tahes edasise sõjalise tegevuse Süürias; on mures humanitaarolukorra pärast piirkonnas; kardab, et Türgi armee ründetegevus võib kõnealuses piirkonnas põhjustada uue pagulaskriisi, kuna juba on ümber asustatud 5 000 inimest, ning et see võib mõjutada Euroopat ja ELi; tuletab Türgi valitsusele meelde, et kohalikud kurdi võitlejad on olulised liitlased Daeshi ja teiste islami terroriorganisatsioonide vastu võitlemisel;
3. tuletab meelde, et alates Õiguse ja Arengupartei võimuletulekust on Türgis võtnud maad tugev islami radikaliseerumine ja seda mitte ainult teoorias, vaid ka praktikas;
4. tuletab meelde, et Türgi valitsuse ja selle ametnike pidevate repressioonide ja tagakiusamise tõttu on kristlastest vähemuse püsijäämine Türgis tõsisel ohus; mõistab hukka kristlaste mis tahes tagakiusamise, repressioonide või provotseerimise Türgis; mõistab samuti hukka kristliku kultuuripärandi kahjustamise ja hävitamise; on mures, et kristlikke kultuuriväärtusi müüakse mustal turul; tuletab meelde, et see tava on levinud ka Türgi poolt okupeeritud Küprose alal, mis on kristliku kultuuripärandi selles piirkonnas peaaegu hävitanud;
5. rõhutab, et õigusriigi põhimõtte kohaldamine Türgis on erakorralise seisukorra kehtestamisega sisuliselt peatatud ning tuhanded ajakirjanikud, juristid ja opositsioonipoliitikud on kas vangistatud või meelevaldselt kinni peetud; mõistab hukka riigi- ja politseiametnike kollektiivse vallandamise, meediakanalite massilise sulgemise, ajakirjanike, akadeemikute, kohtunike, inimõiguste kaitsjate, valitud ja mittevalitud ametiisikute, turvateenistuste töötajate ja tavakodanike vahistamise ning nende omandi, vara ja passide konfiskeerimise, paljude koolide ja ülikoolide sulgemise ning tuhandetele Türgi kodanikele reisikeelu kehtestamise erakorralise seisukorra dekreetseaduste alusel ilma individuaalsete otsusteta ja ilma õigeaegse kohtuliku kontrolli võimaluseta; kutsub Türgi valitsust üles lõpetama ajakirjanike, aktivistide ja poliitilise opositsiooni tagakiusamise ning vabastama kõik need, kes on vangistatud ilma õiglase ja erapooletu kohtuprotsessita; tuletab meelde, et alates 2016. aasta juulist on vahistatud üle 55 000 inimese;
6. rõhutab, et Türgit ähvardab reaalne terrorismioht; nõuab, et peatataks mis tahes koostöö Türgi valitsusega terrorismivastase võitluse valdkonnas seni, kuni Türgi terrorismivastasi õigusakte on vastavalt muudetud ja neid ei kasutata demokraatliku poliitilise opositsiooni, sõnavabaduse või usuvähemuste vastu;
7. tuletab meelde, et sõna- ja meediavabaduse rikkumine ei ole Türgis ainuke struktuurne probleem, vaid muu hulgas ka usu- ja muude vähemusrühmade kohtlemine, keeldumine

Küprose Vabariigi tunnustamisest ning ebaselge seisukoht terroristühmituste suhtes Süürias ja Iraagis;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Türgi valitsusele ja parlamendile.